

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120303199
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6120303199.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, IČO: 24 785 199, zastúpeného ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom Ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava, IČO: 47 255 773, proti žalovanej O. O., A.. XX.XX.XXXX, W. D. XXXXX/XX, XXX XX F., zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 50 490 044, o zaplatenie 10.895,50 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 10.12.2020, č. k. 16Csp/146/2020 - 60 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a stranám nepriznal náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba dôvodná nie je. V prvom rade sa zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Zdôraznil, že posudzovaný právny vzťah je založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže právny predchodca žalobcu X. X., Y..X., bola v čase uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Na základe zmluvy zo 07.07.2016 o splátkovom úvere právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej bezúčelový úver vo výške 9.000,- eur. Žalovaná sa zaviazala úver splácať formou 96 splátok po 168,65 eur. Poukázal na výšku dohodnutého úroku 14,90 %, RPMN 17,43 %, priemerná hodnota RPMN 9,59 % a celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť bola 16.188,33 eur. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 04.07.2019, bola aj predmetná pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu. Poukázal na ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z. Zdôraznil, že X. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru listom zo 06.03.2019, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo uložené do priečinka dňa 11.03.2019. Zistil, že v prejednávanej veci nedošlo k platnému predčasnému zosplatneniu úveru tak, ako to predpokladá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaná síce bola v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, avšak nebola súčasne upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto časti žalobca neuniesol dôkazné bremeno, dôsledkom toho je teda neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, keďže tento úkon v súlade s § 39 OZ odporuje zákonu. Za upozornenie nemožno pokladať listinu, ktorou došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, keďže sa jedná o dva odlišné inštitúty. Stotožnenie upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a listiny, ktorou bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, by znamenalo neprimerané uľahčenie situácie pre veriteľa popierajúce zmysel platnej právnej úpravy.

Konečná splatnosť úveru mala podľa zmluvy nastať dňa 20.07.2024. K vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nedošlo, preto právny predchodca žalobcu nemohol postúpiť na žalobcu tzv. živý úver, keďže by takýmto spôsobom konal v rozpore s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Má za to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP a v tomto smere odkazuje na dve listiny, ktorými došlo k uplatneniu práva právneho predchodcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. V tejto súvislosti poukázal na výzvu z 01.02.2019 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 06.03.2019. Súd teda nevykonal navrhnuté dôkazy, žalobca je toho názoru, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky postupoval podľa príslušných zákonných ustanovení, zaslal žalovanému výzvu upozorňujúcu na možnosť uplatnenia práva vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a tým splnil podmienku predpokladanú v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vytýka súdu prvej inštancie tiež postup v rozpore s §181 ods. 2 CSP, keďže zo zápisnice z pojednávania z 01.12.2020 je zrejmé, že adekvátne právne posúdenie veci v zmysle tohto zákonného ustanovenia chýba. Súd prvej inštancie teda nedodrжал procesný postup a odňal žalobcovi možnosť využitia svojich procesných práv a tým podľa žalobcu postupom súdu prvej inštancie bolo porušené jeho práva na spravodlivý súdny proces. Na základe týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Pokiaľ ide o žalovanú, táto sa k odvolaniu nevyjadrila.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní poudil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. NS SR sp. zn. 7Cdo/7/2010). Nemožno konštatovať, že by táto odvolacia námietka žalobcu bola naplnená.

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

10. Odvolací súd sa predovšetkým vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu zaoberal tým, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) CSP).

11. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie pred vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania oboznámil obsah spisu a stalo sa tak na pojednávaní konanom dňa 01.12.2020. Nie je dôvodná námietka žalobcu v tom zmysle, že súd prvej inštancie v konaní nepostupoval podľa predpokladov § 181 ods. 2 CSP. Je potrebné zdôrazniť, že cieľom citovaného zákonného ustanovenia je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu,

aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Ak však predseda senátu toto zákonné ustanovenie striktné nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany konania z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu, napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) sú právny názor a hodnotiace úsudky súdu vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu v zmysle § 181 ods. 2 CSP (predtým § 118 ods. 2 OSP, do pozornosti rozsudok NS SR sp. zn. 1 Obdo 3/2019).

12. Pokiaľ ide o vec samú, z dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie je zrejmé, že medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou X. X., Y. X. a žalovanou bola dňa 07.07.2016 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový úver vo výške 9.000,- eur.

13. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 04.07.2019, bola pohľadávka voči žalovanej postúpená vo vzťahu k žalobcovi.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 rokov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

14. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že predmetný spor vznikol zo zmluvy uzatvorenej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti - poskytovaní úverov a spotrebiteľom tejto úverovej služby. Nemali by byť pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, na čo správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie.

15. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzatvára zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník „profesionálne znalý podnikateľ“ dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

16. Ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo plynúce z § 565 Občianskeho zákonníka, teda žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Dodávateľ tak môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky vtedy, ak sú splnené podmienky upravené spomínaným ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

17. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy, pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa táto výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka, teda žalovanej. Nestačilo teda len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a

doručiť dlžníkovi. Pokiaľ ide o výzvu právneho predchodcu žalobcu z 01.02.2019, vo vzťahu k nej žalobca nepreukázal jej reálne doručenie žalovanej a zároveň z obsahu tejto výzvy nemožno vyvodiť časové obdobie dlžnej splátky, pre ktorú nastalo zosplatnenie celého dlhu. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že žalobca v konaní nepreukázal, že žalovaná bola upozornená o možnosti zosplatnenia úveru pre nesplnenie splátky tak, ako to predpokladá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nemohli nastať právne účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a pokiaľ pôvodný veriteľ X. X., Y.X., postúpila takúto pohľadávku v prospech žalobcu, konala tak v rozpore s citovaným ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

18. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v danej veci nemožno dospieť k inému právnemu záveru než k tomu, že predmetná pohľadávka nebola na žalobcu platne postúpená (§ 39 Občianskeho zákonníka). Táto skutočnosť má za následok nedostatok vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu uplatňovať tzv. bankovú pohľadávku, čo súd prvej inštancie správne vyhodnotil.

19. S poukazom na všetky uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovanej ako úspešnej účastníčke v odvolacom konaní trovy nevznikli a žalobca vzhľadom na výsledok tohto konania nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).